

ทฤษฎีโครงสร้าง-หน้าที่นิยม

ภายหลังทศวรรษที่ 1960 ความคิดที่ว่าสังคมเป็นเหมือนกับสิ่งมีชีวิตหรือเป็นองค์รวมอินทรีย์ที่นักคิดรุ่นก่อน ๆ คิด อีกทั้งความเชื่อแบบปฏิฐานนิยมที่เน้นข้อมูลเชิงประจักษ์เพื่อเอายืนยันยืนยันสมมติฐานต่าง ๆ และความเชื่อในเรื่องที่ว่าเราจะอธิบายความจริงได้ด้วยเหตุผลทางวิทยาศาสตร์ได้เสื่อมความนิยมลง บรรดานักคิดจึงหันไปเน้นเรื่องของการเป็นเหตุเป็นผลหรือที่เรียกว่า rationality ซึ่งมีฐานมาตั้งแต่ยุคสมัยของคานท์ ในความเชื่อในเรื่องของ rationality ได้เกิดนักคิดกลุ่มหนึ่งที่ตั้งคำถามกับเรื่องของการเป็นเหตุเป็นผล (คนที่เน้นความเป็นเหตุเป็นผลมาก คือ เวเบอร์) กลุ่มนี้คือนักสังคมวิทยาในทฤษฎีโครงสร้างนิยม กลุ่มนักคิดโครงสร้างนิยมหันมาสนใจเรื่องของสังคมในฐานะ “ระบบ” ที่เกิดจากความจริงเกี่ยวกับสังคมโดยรวม (total social facts) เขาเชื่อว่ามีสิ่งที่เป็นโครงสร้างบางอย่างซ่อนอยู่ในทุกสังคมและโครงสร้างนี้แสดงให้เห็นหน้าที่ของส่วนต่าง ๆ ที่เป็นระบบเกี่ยวข้องกัน

นักคิดสำนักนี้มองว่า **สังคม** คือ ส่วนต่าง ๆ ของโครงสร้างที่เชื่อมโยงเข้าด้วยกัน แต่ละสังคมมีโครงสร้างที่คล้ายกันไม่มากก็น้อย การทำงานของความคิดหรือสมองมนุษย์ (human mind) มีโครงสร้างอยู่โดยมนุษย์ไม่รู้ตัว โครงสร้างนั้นเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับโครงสร้างที่กำหนดพฤติกรรมของมนุษย์และความสัมพันธ์ของสถาบันสังคม

ในขณะที่ ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์เกิดขึ้นในอเมริกา โดยมีกลุ่มคนที่สนใจทางด้านจิตวิทยาสังคมเข้ามาเป็นแรงสำคัญ ถือกำเนิดมาจากสำนักชิคาโก (Chicago School) แต่สำหรับทฤษฎีโครงสร้าง-หน้าที่นิยมนี้เกิดขึ้นในยุโรป แต่มาเติบโตที่อเมริกา มีลักษณะการมองสังคมในเชิงมหภาคคู่ขนานไปกับนักคิดปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ซึ่งเป็นพวกที่มองสังคมในเชิงจุลภาค นักคิดคนสำคัญในทฤษฎีโครงสร้างการหน้าที่ ได้แก่ เฮอร์เบิร์ต สเปนเซอร์ (Herbert Spencer) นักสังคมวิทยาชาวอังกฤษ แฟร์ดินองด์ เดอ โซสซูร์ (Ferdinand de Saussure) และ เลวี สไตรส์ (Levi Strauss) ซึ่งเป็นนักคิดชาวฝรั่งเศสทั้งสองคน และมีนักคิดแนวโครงสร้างนิยมในศตวรรษ 20 ที่เป็นชาวอเมริกาคือทัลคอตต์ พาร์สันส์ (Talcott Parsons) และโรเบิร์ต เมอร์ตัน (Robert Merton)